

پاسخنامه جامع پایه نهم

هفتمین دوره مسابقه علمی

پیشگامان معارف اسلامی

ویژه دانش آموزان مدارس متوسطه اول

شهید مطهری سراسر کشور

اردیبهشت ۱۴۰۴

سازمان آموزش عالی و پژوهش
آموزش متوسطه

پیام های آسمانی :

۱. گزینه ۴ با توجه به سخن امام صادق (ع) تکلیف مردم در زمان غیبت با مراجعه به دانشمندان دینی و یا همان

عالمان دینی مشخص میشود.

۲. گزینه ۴ زیارت حرم مطهر امامان معصوم (ع) عملی استحبابی بوده، وضو گرفتن برای آن نیز مستحب است. (نه

واجب)

۳. {حذف می باشد.} گزینه ۳ موارد (ب و د) نادرست هستند.

وضو گرفتن با آب در یک مکان عمومی صحیح است. اگر آبی که در دسترس داریم خیلی گل آلود باشد، باید تیمم

کنیم.

۴. گزینه ۱ اگر نمازگزار از روی فراموشی بین نماز چیزی بگوید، نمازش صحیح است و باید دو سجده سهو به جا

بیاورد. برگشتن از قبله و برهم زدن حالت نماز، نماز را باطل میکند. اشاره کردن در نماز هم سجده سهو الزام ندارد و

نماز را هم باطل نمیکند.

۵. گزینه ۴ ترجمه آیه: و روزی که ظالم دو دست خویش را با دندان میگزرد و میگوید ای کاش با پیامبر (و دین او)

همراه میشدم. وای بر من، کاش فالن شخص را به عنوان دوست خود انتخاب نمیکردم، او مرا از یاد خدا گمراه کرد،

پس از آنکه آن (یاد خدا) به من رسیده بود.

۶. گزینه ۳ لبخند زدن یا خنده با صدا که عمدی نباشد، نماز را باطل نمیکند و همچنین برخی از شکهای بین نماز

موجب بطلان نماز میشوند.

۷. گزینه ۱ دوست واقعی آن است که:

۱. اهل فکر و اندیشه باشد.

۲. اهل گناه نباشد و از گناه دیگران نیز ناراحت شود.

۳. خیرخواه دوستانش باشد.

۸. گزینه ۲ وقتی مرتکب اشتباه یا گناهی میشوید و دوستان با خنده از کنار شما میگذرد و حتی شما را به ادامه آن

کار تشویق میکند، باید دانست که وی دوست مناسبی نیست و مانند شیطانی آدمنا است.

۹. گزینه ۲ با توجه به واژه «خلیال» که درآیه آمده است، میتوان دریافت که این آیه به مفهوم دوستی اشاره دارد.

۱۰. گزینه ۴ کشور عزیزمان ایران از همان ابتدای انقلاب، گرفتار تحریمهای سخت کشورهای غربی و همچنین درگیر

هشت سال جنگی تحمیلی و ناجوانمردانه از سوی قدرتهای استکباری شده بود.

۱۱. گزینه ۴ ترجمه آیه: «و آنان پیوسته با شما میجنگند تا شما را از دینتان برگردانند اگر بتوانند».

۱۲. گزینه ۳ بالاتر از همه پیشرفتهایی که در کتاب به آن اشاره شده است، زنده شدن روحیه خودباوری و احساس

عزت و بزرگی در ملت ایران است. خداوند در آیه سوره آل عمران میفرماید: «و سست نشوید و غمگین نباشید [زیرا

که] شما برترید اگر ایمان داشته باشید.» مالک برتری، ایمان داشتن به خداوند است.

۱۳. گزینه ۴ بنابر فرمایش امام کاظم (ع) اگر در جامعه مسئولیت مهم امر به معروف و نهی از منکر مورد غفلت واقع

شود، ضرورتین افراد در آن جامعه تسلط می یابند.

۱۴. گزینه ۱ اگر امر به معروف و نهی از منکر به نتیجه نرسد، به وظیفه خود عمل کرده‌ایم و از اجر و ثواب خداوند بهره

برده‌ایم.

۱۵. گزینه ۴ در اثر ترک امر به معروف و نهی از منکر مردم نسبت به سرنوشت یکدیگر بیتفاوت میشوند.

۱۶. گزینه ۳ امام کاظم (ع) میفرماید: « حتماً امر به معروف و نهی از منکر کنید و گرنه ضرورتین افراد جامعه بر شما

مسلط خواهند شد و در این صورت بهترین شما هم اگر دعا کنند، دیگر مستجاب نخواهد شد.»

۱۷. گزینه ۲ امام علی (ع) میفرماید: « همه کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا، در مقایسه با امر به معروف و نهی از

منکر، مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.»

۱۸. گزینه ۳ انفاقهای واجب عبارتاند از: زکات (زکات فطره) و خمس.

مطالعات اجتماعی :

شماره سوال	گزینه صحیح	منبع سوال	صفحه
۴۱	گزینه (۴)	درس اول	صفحه ۶
۴۲	گزینه (۳)	درس دوم	صفحه ۱۲
۴۳	گزینه (۴)	درس سوم	صفحه ۱۶
۴۴	گزینه (۱)	درس چهارم	صفحه ۲۵
۴۵	گزینه (۲)	درس پنجم	صفحه ۳۴
۴۶	گزینه (۲)	درس ششم	صفحه ۳۹
۴۷	گزینه (۱)	درس هفتم	صفحه ۴۴
۴۸*	گزینه (۲)	درس هشتم	صفحه ۴۸ تا ۵۴
۴۹	گزینه (۱)	درس نهم	صفحه ۵۸
۵۰	گزینه (۲)	درس دهم	صفحه ۶۶
۵۱	گزینه (۴)	درس یازده	صفحه ۷۵
۵۲	گزینه (۳)	درس دوازدهم	صفحه ۷۶
۵۳	گزینه (۱)	درس سیزدهم	صفحه ۸۷
۵۴	گزینه (۴)	درس چهاردهم	صفحه ۹۲
۵۵	گزینه (۱)	درس پانزدهم	صفحه ۱۰۰
۵۶	گزینه (۳)	درس شانزدهم	صفحه ۱۰۷
۵۷	گزینه (۲)	درس هفدهم	صفحه ۱۱۹- مناسک مذهبی جزء هنجارها وازلایه های بیرونی فرهنگ به شمار می رود
۵۸	گزینه (۴)	درس هجدهم	صفحه ۱۲۵
۵۹	گزینه (۲)	درس نوزدهم	صفحه ۱۳۰
۶۰	گزینه (۴)	درس بیستم	صفحه ۱۳۴

* شاخص توسعه انسانی در موارد : ۱- درآمد ورفاه (عامل اقتصادی) ۲- امید به زندگی یا متوسط طول عمر (عامل بهداشتی) ۳- سواد و آموزش (عامل فرهنگی) اندازه گیری می شود. با توجه به این موارد گزینه ۲ صحیح می باشد.

ادبیات فارسی :

۶۱. گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم کلیدی ابیات گزینه های ۱ و ۲ اهمیت دیدن روی معشوق است؛ در حالی که در گزینه ی ۳ تأکید شاعر بر ناتوانی غلام از درک لذت دیدار است.

۶۲. گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ی ۱ شاعر به دنبال تأکید بر موضوع از طریق نفی آن نیست کجاست منزل آن کوچ کرده؟ تا مثل باد و برق به دنبالش برویم در سایر ابیات پرسش انکاری وجود دارد. گزینه ی ۲ به آب و رنگ و خال و خط چه حاجت روی زیبا را هیچ روی زیبابه آب و رنگ و خال و خط حاجتی ندارد.

گزینه ی ۳ چرا روز و شب حلقه بر در زنیم؟ دلیلی ندارد روز و شب حلقه بر در نمیزنیم و با نیروی عشق از این درگاه بیرون می آییم.

گزینه ی ۴ چه نسبت است به زندی صلاح و تقوا را هیچ صلاح و تقوا هیچ نسبتی با رندی و صلاح ندارند.

۶۳. گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

فرتوتی: پیری و از کار افتادگی (فرتوت پیر) / حرص: آز طمع زیاده خواهی (حریص طماع)

۶۴. گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم متن صورت سؤال نکوهش راستی و درستی است. مفهوم بیت الف توصیه به راستی و درستی است. این موارد با هم در تقابل معنایی اند.

۶۵. گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه های بهتر و بیشتر مدنظر است.

۶۶. گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نمونه هایی از وابسته های خواسته شده:

نظر من هسته + مضاف الیه / هر یک صفت مبهم + هسته

خاطراتی ناپیدا هسته + صفت بیانی / این حس صفت اشاره + هسته

دقت کنید یک در گروه هر یک صفت شمارشی نیست.

۶۷. گزینه ی ۳ پاسخ صحیح است. مرزبان نامه اثر مرزبان بن رستم از اسپهبدان مازندران به شیوه ی کلیله و دمنه نوشته شده و سعدالدین وراوینی آن را در قرن هفتم به فارسی ترجمه کرده است.

۶۸. گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه ها

گزینه ی ۱ در گروه و آیات خداوند کلمه ی «خداوند مضاف الیه است و این تنها مضاف الیه عبارت صورت سؤال است. گزینه ی ۲ عبارت صورت سؤال پنج جمله دارد ۱- میغ و باران و برف و تگرگ و رعد و برق و علامات که در هوا پدید آید / ۲- آیات خداوند است / - تو را فرموده است / ۴ در آن نظر کنی / ۵- اندر این آیات، تفکر کن. گزینه ی ۳ آن در عبارت صورت سؤال صفت اشاره و وابسته ی پیشین نیست، بلکه ضمیر است. چنان که می دانیم «آن» و واژه های مشابه تنها در صورتی صفت پیشین هستند که در کنار موصوف خود یا همان هسته ی گروه بیایند. در غیر این صورت ضمیرند در عبارت تو را فرموده است تا در آن نظر کنی» نیز آن ضمیر است نه صفت اشاره.

گزینه ی ۴ عبارت صفت بیانی ندارد.

۶۹. گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ملک فرشتگان / ملک پادشاه بررسی گزینه ها

گزینه ی ۱ من کسی هستم که شعرم چنان است که سزاوار است وقت نوشتن آسمان برگه های دفتر آن شود و فرشتگان وزاق ورق زندگان آن

گزینه ی ۲ بزرگی و جلال جایگاه و قصر بلند تو چنان است که فرشتگان دربان آسمان چاکر و سرنوشت شیدا و حیران آن هستند.

گزینه ی ۳ جان من خاک آن ماهی است که خدا مشتری آن است. او را نه فرشتگان دیدند نه انسان و نه پری

۷۰. گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشبیه های یوسف جان و پدر وجود در بیت بارز است.

۷۱. گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الوان رنگها / محبس قفس

۷۲. گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اینجا پروین نام صورت فلکی است.

۷۳. گزینه ی ۲ پاسخ صحیح است. خوان و پوش بن مضارع هستند و سپردیم ماضی ساده.

۷۴. گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نوح/دستان و آرش تلمیح هستند.

۷۵. گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این صفت اشاره است.

۷۶. گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. موضوع شعر مقاومت درباره دشمن است.

۷۷. گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۲ از سه جمله تشکیل شده و سایر گزینه‌ها چهار جمله دارند.

۷۸. گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آرایه های تلمیح تشبیه و تکرار در عبارت وجود ندارد.

جناس (عیب و غیب) - تضاد ظاهر و باطن)

۷۹. گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. کنی = بکنی / کند = می کند

۸۰. گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است که لحن آن حماسی/میهنی است.

ریاضی :

۸۱- گزینه (۱)

۸۲- گزینه (۲)

$$\{1,3\}\{1,5\}\{1,7\}\{3,5\}\{3,7\}\{5,7\}$$

۸۳- گزینه (۳)

با توجه به این که $N \subseteq W \subseteq Z$ و اجتماع بین این مجموعه ها، مجموعه ای است که تعداد عضوهای آن بیشتر و بزرگتر است و اشتراک بین این مجموعه ها، مجموعه ای است که تعداد عضوهای آن کمتر و کوچکتر باشد. گزینه های (۱) و (۲) و (۴) درست است.

۸۴- گزینه (۱)

$$A \cup (B - A) = B$$

با توجه به نمودار ون داریم:

۸۵- گزینه (۱)

$$2\sqrt{8} = 2^2 \times 8 = \sqrt{32} \Rightarrow -6 < -\sqrt{32} < -5 \Rightarrow -7 < -\sqrt{32} - 1 < -6$$

۸۶- گزینه (۴)

$$2|2 - \sqrt{3}| + |1 - \sqrt{3}| = -\sqrt{3} - 1 + \sqrt{3} = 1$$

۸۷- گزینه (۳)

برای بقیه گزینه ها مثال نقض می آوریم:

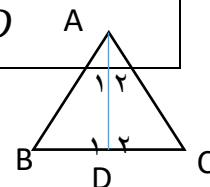
$$(4 - \sqrt{2}) + (3 + \sqrt{2}) = 7 \notin Q' \quad \text{در گزینه (۱)}$$

$$\sqrt{2} \times \sqrt{8} = \sqrt{16} = 4 \notin Q' \quad \text{در گزینه (۲)}$$

$$(1 + \sqrt{2})^2 = 1 + 2 + 2\sqrt{2} = 3 + 2\sqrt{2} \in Q' \quad \text{در گزینه (۴)}$$

۸۸- گزینه (۳)

$$\left. \begin{array}{l} AB = AC \\ \widehat{A_1} = \widehat{A_2} \\ AD = AD \end{array} \right\} \xRightarrow{\text{(ض ز ض)}} \Delta ABD \cong \Delta ADC \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \widehat{D_1} = \widehat{D_2} = 90^\circ \Rightarrow \text{ارتفاع } AD \\ BD = DC \Rightarrow \text{میانه } AD \end{array} \right.$$

۸۹- گزینه (۳)

۹۰- گزینه (۲) از تناسب اضلاع استفاده می کنیم:

$$\frac{9+x}{4} = \frac{9}{3} \Rightarrow \frac{9+x}{4} = 3 \Rightarrow 9+x = 12 \Rightarrow x = 3$$

۹۱- گزینه (۴)

$$(27)^{-1} \times 9^{\frac{4}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = (3^3)^{-1} \times (3^2)^{\frac{4}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = 3^{-3} \times 3^{\frac{8}{3}} \times 3^{\frac{1}{3}} = 3^{-3} \times 3^{\frac{9}{3}} = 3^0 = 1$$

۹۲- گزینه (۴)

$$2/5 \times 10^7 \times 8 \times 10^{-9} = 20 \times 10^{-2} = 2 \times 10^1 \times 10^{-2} = 2 \times 10^{-1}$$

۹۳- گزینه (۲)

$$3\sqrt[3]{25} \times 4\sqrt[3]{5} = 12\sqrt[3]{125} = 12 \times 5 = 60$$

۹۴- گزینه (۱)

$$2\sqrt{12} - \sqrt{27} + \sqrt{75} = 4\sqrt{3} - 3\sqrt{3} + 5\sqrt{3} = 6\sqrt{3}$$

$$2\sqrt{12} = 2\sqrt[4]{\frac{4}{2} \times 3} = 4\sqrt{3}$$

$$\sqrt{27} = \sqrt{9 \times 3} = 3\sqrt{3}$$

$$\sqrt{75} = \sqrt{25 \times 3} = 5\sqrt{3}$$

۹۵- گزینه (۲)

$$x^2 - 7x + 6 = (x-1)(x-6)$$

$$x^2 + 2x - 3 = (x-1)(x+3)$$

عبارت های $x^2 - 7x + 6$ و $x^2 + 2x - 3$ اتحاد جمله مشترک هستند و با توجه به تجزیه این دو عبارت، عبارت $(x-1)$ در هر دو مشترک است.

$$\frac{x-3}{5} < \frac{x+3}{2} \Rightarrow$$

۹۶- گزینه (۳)

$$10 \times \frac{x}{5} - 10 \times \frac{3}{5} < 10 \times \frac{x}{2} + 10 \times \frac{3}{2}$$

$$2x - 6 < 5x + 15 \Rightarrow 2x - 5x < 6 + 15 \Rightarrow -3x < 21 \Rightarrow x > -7$$

۹۷- گزینه (۴) با توجه به اتحاد مزدوج داریم:

$$(1-a)(1+a)(1+a^2) = (1-a^2)(1+a^2) = 1-a^4$$

۹۸- گزینه (۳) معادله خط موازی محور عرض ها به صورت $x = a$ می باشد و با توجه به این که در

مختصات $\begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix}$ طول نقطه عدد ۱- می باشد معادله خط $x = -1$ درست است.

۹۹- گزینه (۳) مختصات مبدأ مختصات نقطه $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ را در معادله خط قرار می دهیم:

$$2(3 \times 0 - m) = 3(0 + 0 + 1) \Rightarrow -2m = 3 \Rightarrow m = -\frac{3}{2}$$

۱۰۰- گزینه (۲) شرط موازی بودن دو خط، برابری شیب آن دو خط است.

$$2y = (m-4)x + 2 \Rightarrow y = \left(\frac{m-4}{2}\right)x + 1 \quad y = 2mx + 3$$

$$\frac{m-4}{2} = 2m \Rightarrow m-4 = 4m \Rightarrow -3m = 4 \Rightarrow m = -\frac{4}{3}$$